

แบบประเมินความเพียงพอ เทามาตรฐานของการควบคุมภายใน

แนวคิดและวัตถุประสงค์

การมีระบบการควบคุมภายในที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับหน่วยงาน โดยระบบที่ดีจะสามารถช่วยป้องกัน บริหารจัดการความเสี่ยงหรือความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนได้เสียได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารหน่วยงาน คณะกรรมการควบคุมภายในที่จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า หน่วยงานมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สิน จากการทุจริต เสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำรายงานต่างๆ ที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

การนำไปใช้

หน่วยงานควรใช้แบบประเมินนี้เป็นแนวทางในการประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบควบคุมภายในอย่างน้อยทุกปี และอาจมีการทบทวนเพิ่มเติมหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ การประเมินดังกล่าวควรผ่านการพิจารณาของผู้บริหารของหน่วยงานด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็นมีความเข้าใจตรงกัน และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับหน่วยงานได้

การตอบแบบประเมินในแต่ละข้อ ควรอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติจริง หากประเมินแล้วพบว่า หน่วยงานยังขาดการควบคุมภายในที่เพียงพอในข้อใด (ไม่ว่าจะเป็นการไม่มีระบบในเรื่องนั้น หรือมีแล้วแต่ยังไม่เหมาะสม) หน่วยงานควรอธิบายเหตุผลและแนวทางแก้ไขประกอบไว้ด้วย

การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)

1. หน่วยงานแสดงถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
1.1 ผู้อำนวยการ มีการปฏิบัติที่อยู่บนหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณในการดำเนินงาน <ul style="list-style-type: none"> ข้อบังคับรวมนามัยว่าด้วยจรรยาข้าราชการ กรมอนามัย พ.ศ. 2563 แนวทางการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือนกรณีการเรียกใช้และกรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด ประกาศกรมอนามัย เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พ.ศ.2564 	✓		ผู้บริหารของสำนักทันสารณสุขให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ และยึดมั่น จริยธรรม ศีลธรรมใน การปฏิบัติงาน ถือปฏิบัติตามคุณมีจรรยาบรรณของกรมอนามัยและ ความโปร่งใสในการดำเนินงาน มีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล
1.2 หน่วยงานมีข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรงและรักษา จรรยาบรรณ มีการสื่อสารข้อกำหนดและบทลงโทษ ข้างต้นให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรับทราบ เช่น รวมอยู่ในการ	✓		หน่วยงานยึดถือและปฏิบัติตามข้อกำหนดทาง วินัยและจรรยาข้าราชการของกรมอนามัยที่ได้ จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งไว้ให้ เจ้าหน้าที่รับทราบและลงนามรับทราบทุกปี

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
เผยแพร่ แจ้งเวียนให้แก่เจ้าหน้าที่ได้รับทราบ			
1.3 หน่วยงานมีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับ จริยธรรม จรรยา และวินัยสำหรับข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการและพนักงานกระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย	✓		หน่วยงานมีการประเมินผลการปฏิบัติตาม กฎหมาย และข้อบังคับและข้อบังคับเกี่ยวกับ จริยธรรม จรรยา และวินัยสำหรับข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการและพนักงานกระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย ตามแนวทางปฏิบัติ ของกรมอนามัย และกระบวนการประเมินผล การปฏิบัติราชการประจำปี
1.4 หน่วยงานมีการจัดการอย่างทันเวลา หากพบการไม่ ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความซื่อตรงและการ รักษาจรรยาบรรณ	✓		หน่วยงานมีการจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติ เกี่ยวกับการรักษาวินัย การป้องกันการทุจริต และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของ หน่วยงาน และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรับทราบ ถึงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติพร้อมบทลงโทษใน กรณีที่พบว่ามีการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด เกี่ยวกับความซื่อตรงและการรักษาจรรยา ข้าราชการ แต่ที่ผ่านมาจังไม่เกิดขึ้นใน หน่วยงาน

2. ผู้กำกับดูแลแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนา หรือปรับปรุงการควบคุมภายในรวมถึงดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน (ผู้กำกับดูแล = อธิบดี)

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
2.1 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับดูแลแยก จากฝ่ายบริหาร ไว้อย่างชัดเจนและมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง	✓		กรมอนามัย มีโครงสร้างการบริหารงาน แบ่ง งานตามสายการบังคับบัญชา และมีโครงสร้าง ฝ่ายบริหาร คือ รองอธิบดีที่รับผิดชอบกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ของสำนัก/กองของกรม อนามัย
2.2 ผู้กำกับดูแล ดำเนินการกำกับดูแลให้มีการพัฒนา หรือปรับปรุงการควบคุมภายในให้เป็นไปตามมาตรฐาน กำหนด รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับ การควบคุมภายใน			กรมอนามัย กำกับดูแลให้ทุกหน่วยงานภายใน กรมอนามัยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 ผ่านการติดตาม ของคณะกรรมการที่แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ฯ และกลุ่มตรวจสอบภายใน และรวมทั้งกำกับ ดูแลให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม ภายในโดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่ทุกหน่วยงานใน สังกัดกรมอนามัย ต้องดำเนินการ
2.3 ผู้กำกับดูแลเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับพันธกิจขององค์กร และ มีความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร หรือสามารถขอ คำแนะนำผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ได้	✓		อธิบดีกรมอนามัยเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับพันธ กิจขององค์กร และมีความเชี่ยวชาญ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร หรือสามารถขอ

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
2.4 ผู้กำกับดูแลการพัฒนาและปฏิบัติเรื่องการควบคุมภัยใน ในองค์กร ซึ่งครอบคลุมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อม การควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมข้อมูลและการตีสื่อสาร และการติดตาม	✓		คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ ๆ ได้ กรณอนามัย กำกับดูแลให้ทุกหน่วยงานภายใน กรณอนามัยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภัยในสำหรับ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 ผ่านการติดตาม ของคณะกรรมการที่แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ฯ และกลุ่มตรวจสอบภัยใน และรวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภัยในโดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่ทุกหน่วยงานใน สังกัดกรมอนามัย ต้องดำเนินการ

3. หน่วยงานได้จัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ เหมาะสม เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
3.1 ผู้อำนวยการกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภัยในอย่างมีประสิทธิภาพ	✓		ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข กำหนด โครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภัยในอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี โครงสร้างการบริหารเพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจ 7 กลุ่มงาน และโครงสร้างการบริหารเพื่อการกำกับ ติดตาม ดูแล คือ รองผู้อำนวยการ และคณะกรรมการบริหารสำนักทันตสาธารณสุข และการจัดวางระบบควบคุมภัยในโดย คณะกรรมการการจัดวางระบบควบคุมภัยใน คณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภัยใน เพื่อให้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ติดตามงานตามภารกิจ และการกำกับดูแล ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3.2 ผู้อำนวยการกำหนดสายการรายงานในหน่วยงาน โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการสื่อสารข้อมูล	✓		ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข กำหนด ระบบการรายงาน ที่เหมาะสมตามอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ทั้งตามสายการบังคับบัญชาคือ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน่วยงาน และการรายงานตามการขับเคลื่อน งานกลุ่มวิทย์ และตามภารกิจสำคัญ เช่น คณะกรรมการพัฒนาวิชาการ คณะกรรมการควบคุมภัยใน คณะกรรมการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ คณะกรรมการสารสนเทศ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
			และกำหนดการติดตามผ่านการประชุมติดตามงานและระบบงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสื่อสารข้อมูลภายในหน่วยงานอย่างทั่วถึง
3.3 ผู้อำนวยการมีการกำหนด มอบหมาย และจำกัด อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม ระหว่าง รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงาน และ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	✓		ผู้อำนวยการสำนักหันตสาธรณสุข กำหนด ระบบการมอบหมายงานที่เหมาะสมตาม อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ทั้งตามสายการ บังคับบัญชาคือ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่ม งาน หัวหน้างาน และผู้ปฏิบัติงาน และระบบ การติดตามผ่านระบบการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน และการติดตามในการประชุม คณะกรรมการบริหารสำนัก การประชุม ประจำเดือนของหน่วยงาน

4. หน่วยงานแสดงถึงความมุ่งมั่นในการจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
4.1 หน่วยงานมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถ ที่เหมาะสม และมีกระบวนการสอบทานนโยบายและ วิธีการปฏิบัตินั้นอย่างสม่ำเสมอ	✓		สำนักหันตสาธรณสุขมีนโยบายและกำหนด แนวทางการพัฒนาบุคลากร แนวทางการ ประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ทุกระดับ โดยคณะกรรมการบริหาร ผลการปฏิบัติงาน และ CHRO ของหน่วยงาน เป็นผู้ดำเนินการและสอบทานความเหมาะสม เพียงพอของการดำเนินการตามนโยบาย
4.2 หน่วยงานมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้แรงจูงใจหรือรางวัลตอบแทนบุคลากรที่มีผลการ ปฏิบัติงานดี และการจัดการตอบแทนบุคลากรที่มีผลงานไม่ บรรลุเป้าหมาย รวมถึง การสื่อสารกระบวนการเหล่านี้ ให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทราบ	✓		สำนักหันตสาธรณสุขมีนโยบายและกำหนด แนวทางการพัฒนาบุคลากร แนวทางการ มอบหมายงาน การประเมินและบริหารผลการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ โดย คณะกรรมการบริหารผลการปฏิบัติงาน และ CHRO ของหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการและสอบ ทานความเหมาะสมเพียงพอของการดำเนินการ ตามนโยบาย รวมทั้งมีการสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ ทุกระดับรับทราบและปฏิบัติตาม
4.3 หน่วยงานมีกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือ เตรียมพร้อมสำหรับการขาดบุคลากรที่มีความรู้และ ความสามารถที่เหมาะสมอย่างทันเวลา	✓		สำนักหันตสาธรณสุขมีนโยบายและกำหนด แนวทางการพัฒนาบุคลากรทั้งในภาพรวมของ หน่วยงานและระดับบุคคล : IDP แนวทางการ ประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ทุกระดับ โดยคณะกรรมการบริหาร ผลการปฏิบัติงาน : PMS และ CHRO ของ หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการและสอบทานความ เหมาะสมเพียงพอของการดำเนินการ

4.4 หน่วยงานมีกระบวนการสรรหา พัฒนา และรักษาผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน เช่น การจัดระบบที่ปรึกษา (mentoring) และการฝึกอบรม	✓		สำนักหันตสาธารณสุขมีนโยบายและกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรทั้งในภาพรวมของหน่วยงานและระดับบุคคล : IDP แนวทางการประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ โดยคณะกรรมการบริหารผลการปฏิบัติงาน : PMS และ CHRO ของหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการและสอบทานความเหมาะสมเพียงพอของการดำเนินการ
4.5 หน่วยงานมีแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (succession plan) ที่สำคัญ	✓		สำนักหันตสาธารณสุขมีนโยบายและกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรทั้งในภาพรวมของหน่วยงานและระดับบุคคล : IDP แนวทางการประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ และดำเนินการตามแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (succession plan) ของกรมอนามัย โดยคณะกรรมการบริหารผลการปฏิบัติงาน : PMS และ CHRO ของหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการและสอบทานความเหมาะสมเพียงพอของการดำเนินการ

5. หน่วยงานกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

คำถ้า	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
5.1 หน่วยงานมีกระบวนการและการสื่อสารให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติ ในกรณีที่จำเป็น	✓		สำนักหันตสาธารณสุข กำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีโครงสร้างการบริหารเพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจ 7 กลุ่มงาน และโครงสร้างการบริหารเพื่อการกำกับ ติดตาม ดูแล คือ รองผู้อำนวยการ และคณะกรรมการบริหารสำนักหันตสาธารณสุข และการจัดดูแลระบบควบคุมภายในโดยคณะกรรมการจัดดูแลระบบควบคุมภายใน คณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ติดตามงานตามภารกิจ และการกำกับดูแล ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อการ

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
5.2 หน่วยงานกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัล ที่เหมาะสม โดยพิจารณาทั้งเรื่องการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณ หลักเกณฑ์จริยธรรม และวัตถุประสงค์ในระยะสั้น และระยะยาวของหน่วยงาน	✓		สำนักหันตสาธารณสุขกำหนดแนวทางการมอบหมายงาน การกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ระบบการประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงาน ระบบการพัฒนาบุคลากร โดยของการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทั้งในภาพรวมของหน่วยงาน และระดับบุคคล : IDPคณะกรรมการบริหารผลการปฏิบัติงาน : PMS และ CHRO ของหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการและสอบทานความเหมาะสมเพียงพอ
5.3 หน่วยงานประเมินแรงจูงใจและการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้สามารถเชื่อมโยงกับความสำเร็จของหน้าที่ในการปฏิบัติตามการควบคุมภายในด้วย	✓		สำนักหันตสาธารณสุขกำหนดแนวทางการมอบหมายงาน การกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ระบบการประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงาน ที่มีกรอบการประเมิน/พิจารณากระบวนการปฏิบัติที่เป็นไปตามระบบการควบคุมและการบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงาน

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

6. หน่วยงานกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์องค์กรไว้อย่างชัดเจน เพียงพอที่สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
6.1 หน่วยงานมีการระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน ด้านการดำเนินงาน 6.1.1 วัตถุประสงค์ที่กำหนดจะท่อนนโยบาย 6.1.2 มีการพิจารณา กำหนดค่าที่ยอมรับได้ ของความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน 6.1.3 มีการกำหนดการใช้ทรัพยากร เป้าหมายการดำเนินงาน เป้าหมายด้านการเงิน	✓		
6.2 หน่วยงานมีการระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน ด้านการรายงาน	✓		หน่วยงานมีการจัดทำรายงานการเงิน เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของหน่วยงาน ภาครัฐ ตามที่กองคลังกำหนด และการ

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
6.2.1 รายงานการเงิน เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ โดยรายการที่เปิดเผย สะท้อนสถานะและกิจกรรมของหน่วยงาน			รายงานข้อมูลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การ ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ข้อมูลสถานการณ์สภาวะสุขภาพช่องปากของประเทศไทย ข้อมูลระบบเฝ้าระวังสุขภาพและ ข้อมูลอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร เพียงพอต่อการการตัดสินใจและการบริหารงานหน่วยงาน
6.2.2 รายงานที่มิใช่รายงานการเงิน มีการระบุว่ารายงานมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร มีความถูกต้อง เพียงพอต่อการตัดสินใจ และสะท้อนกิจกรรมของหน่วยงาน			
6.3 ระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	✓		
6.3.1 มีการระบุว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง			
6.3.2 มีการกำหนดค่าที่ยอมรับของความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติ ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ			

7. หน่วยงานระบุความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุม ทั่วทั้งองค์กรและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
7.1 หน่วยงานระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินของหน่วยงานทั้งระดับหน่วยงาน กลุ่ม ฝ่าย และหน้าที่งานต่าง ๆ	✓		หน่วยงานมีการระบุความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินของหน่วยงาน แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกระดับ
7.2 หน่วยงานวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓		
7.3 ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง	✓		
7.4 หน่วยงานประเมินความสำคัญของความเสี่ยงโดยพิจารณาทั้งโอกาสเกิดเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	✓		
7.5 หน่วยงานมีมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง โดยอาจเป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (acceptance) การลดความเสี่ยง (reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (sharing)	✓		หน่วยงานมีมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง โดยอาจเป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (acceptance) การลดความเสี่ยง (reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (sharing) ตามแผนการขับเคลื่อนการควบคุมภายในของหน่วยงาน

8. หน่วยงานได้พิจารณาเงื่อนไขการที่จะใช้มาตรการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
8.1 หน่วยงานประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ขึ้น โดยครอบคลุมการทุจริตแบบต่างๆ เช่น การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียทรัพย์สิน การคอร์รัปชัน การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุมภายใน (management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	✓		
8.2 หน่วยงานได้ทบทวนเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนดแล้ว รวมทั้งได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของการให้สิ่งจุใจหรือผลตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติแล้วด้วยว่าไม่มีลักษณะส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่กระทำการไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งเป้าหมายการปฏิบัติงานไว้สูงเกินความเป็นจริงจนทำให้เกิดแรงจูงใจในการตกแต่งตัวเลขผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น	✓		
8.3 หน่วยงานได้สื่อสารให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้	✓		

9. หน่วยงานสามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
9.1 หน่วยงานประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงาน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓		
9.2 หน่วยงานประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงาน ที่อาจมีผล กระทบต่อการดำเนินงาน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓		
9.3 หน่วยงานประเมินการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงาน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น		✓	หน่วยงานไม่ได้ประเมินผลกระทบต่อการดำเนินงาน การควบคุมภายใน และรายงานการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร เนื่องจากมีการกำหนดนโยบาย

อย่างเพียงพอแล้ว			หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ทุกส่วน ราชการต้องดำเนินการ
------------------	--	--	--

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)

10. หน่วยงานระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ของ
หน่วยงาน ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
10.1 มาตรการควบคุมของหน่วยงานมีความ เหมาะสมกับความเสี่ยง และลักษณะเฉพาะของ หน่วยงาน	✓		
10.2 หน่วยงานมีมาตรการควบคุมภายในที่กำหนด เป็นลายลักษณ์อักษร และครอบคลุมกระบวนการ ต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น มีนโยบายและระเบียบวิธี ปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และลำดับขั้นการอนุมัติของผู้บริหารใน แต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน รัดกุม เพื่อให้สามารถ ป้องกันการทุจริตได้ เช่น ขั้นตอนการจัดซื้อและ วิธีการคัดเลือกผู้ขาย การบันทึกข้อมูลรายละเอียด การตัดสินใจจัดซื้อ ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ หรือ การเบิกใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น	✓		
10.3 หน่วยงานกำหนดให้การควบคุมภายในมีความ หลากหลายอย่างเหมาะสม เช่น การควบคุมแบบ manual และ automated หรือการควบคุมแบบ ป้องกันและติดตาม	✓		
10.4 หน่วยงานกำหนดให้มีการควบคุมภายในในทุก ระดับของหน่วยงาน เช่น สายงาน ฝ่ายงาน แผนก หรือกระบวนการ	✓		
10.5 หน่วยงานมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ ในงาน 3 ด้านต่อไปนี้ ออกจากกันโดยเด็ดขาด เพื่อ ^{เพื่อ} เป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ^{ก็} (1) หน้าที่อนุมัติ (2) หน้าที่บันทึกรายการบัญชีและข้อมูล สารสนเทศ และ (3) หน้าที่ในการตัดสินใจและเก็บทรัพย์สิน	✓		หน่วยงานที่มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีคำสั่งมอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์ อักษร พร้อมทั้งการกำกับติดตามให้การปฏิบัติ เป็นไปตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

11. หน่วยงานระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุน
การบรรลุวัตถุประสงค์

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
--------	-----	--------	----------

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
11.1 หน่วยงานกำหนดความเกี่ยวข้องกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการปฏิบัติงานและการควบคุมที่ว่าไปของระบบสารสนเทศ	✓		
11.2 หน่วยงานกำหนดการควบคุมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		
11.3 หน่วยงานควรกำหนดการควบคุมด้านความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		
11.4 หน่วยงานควรกำหนดการควบคุมกระบวนการได้มา การพัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		

12. หน่วยงานจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวัง และขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้นโยบายที่กำหนดไว้้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
12.1 หน่วยงานมีนโยบายที่รับถูกและขั้นตอนการควบคุมที่สนับสนุนให้มีนโยบายของฝ่ายบริหารสู่การปฏิบัติ	✓		
12.2 หน่วยงานกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานนโยบายและกระบวนการไปสู่การปฏิบัติ	✓		
12.3 หน่วยงานมีการดำเนินการตามกิจกรรมการควบคุมในเวลาที่เหมาะสมโดยบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการครอบคลุมกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาด ใน การปฏิบัติงาน	✓		
12.4 หน่วยงานทบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ	✓		

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

13. หน่วยงานจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
13.1 หน่วยงานกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน ทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร ที่มีคุณภาพและเกี่ยวข้องในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจ	✓		
13.2 หน่วยงานพิจารณาทั้งต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงเปรียบเทียบและความถูกต้องของข้อมูล	✓		

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
13.3 หน่วยงานมีข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการบริหารและการตัดสินใจ	✓		
13.6 หน่วยงานมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 13.6.1 มีการจัดเก็บเอกสารสำคัญไว้อย่างครบถ้วนเป็นหมวดหมู่ 13.6.2 กรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในอกร่วมมีข้อบกพร่องในการควบคุม ภายใน หน่วยงานได้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นอย่าง ครบถ้วนแล้ว	✓		

14. หน่วยงานสื่อสารข้อมูลภายในเกี่ยวกับสารสนเทศองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อการ
ควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่วางไว้

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
14.1 หน่วยงานมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายใน อย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่ เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน	✓		หน่วยงานมีระบบการสื่อสารภายในทั้งอย่างเป็น ทางการและไม่เป็นทางการเพื่อสนับสนุนการ ควบคุมภายในของหน่วยงาน
14.2 หน่วยงานมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญถึง ผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอและสามารถเข้าถึงแหล่ง สารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือสอบถาม รายการต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้	✓		
14.3 หน่วยงานจัดให้มีช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ บุคคลต่าง ๆ ภายในหน่วยงานสามารถแจ้งข้อมูล หรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อจลหรือทุจริตภายใน หน่วยงาน (whistle-blower hotline) ได้อย่าง ปลอดภัย	✓		หน่วยงานได้จัดทำแบบปฏิบัติและช่องทางในการ แจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตใน หน่วยงานพร้อมแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน รับทราบอย่างทั่วถึง

15. หน่วยงานได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายในที่
กำหนด

คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
15.1 หน่วยงานมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ เสียภายนอกหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมี ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุม ภายใน เช่น เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ ประกาศเผยแพร่ กระบวนการปฏิบัติงาน การให้บริการประชาชน ศูนย์ รับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น	✓		
15.2 หน่วยงานจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือ ช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกหน่วยงาน สามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อจลหรือ ทุจริต (whistle-blower hotline) แก่หน่วยงานได้อย่าง ปลอดภัย	✓		

ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

16. หน่วยงานติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในยังดำเนินไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
16.1 หน่วยงานจัดให้มีการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและหรือการประเมินผลเป็นรายครั้ง	✓		
16.2 หน่วยงานจัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้โดยการประเมินตนเอง และ/หรือการประเมินอิสระโดยผู้ตรวจสอบภายใน	✓		
16.3 ความถี่ในการติดตามและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงาน โดยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓		
16.4 ดำเนินการติดตามและประเมินผลกระทบการควบคุมภายใน โดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ	✓		
16.5 หน่วยงานมีการสร้างความเข้าใจพื้นฐานด้านการควบคุมภายในให้所有人	✓		

17. หน่วยงานประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารและผู้กำกับดูแลตามความเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	คำอธิบาย
17.1 หน่วยงานประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน และดำเนินการเพื่อติดตามแก้ไขอย่างทันท่วงที	✓		
17.2 หน่วยงานต้องรายงานต่อผู้บริหารและผู้กำกับดูแลโดยพลัน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ผิดปกติอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและการเงินของหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ	✓		
17.3 หน่วยงานมีการติดตามการปรับปรุงการควบคุมภายในตามผลการประเมินและหรือการตรวจสอบภายในที่พบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน	✓		

ลายมือชื่อ.....

ผู้ประเมิน นางกรกนล นิยมศิลป์
ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ
(ประธานคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายใน)

ลายมือชื่อ.....

(นางสาวรำคนา เวชวิชี)
ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข